

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Un corb alb.

Câteva sfaturi și indemnuri pentru preoți.

O păcătoșenie care nu se iartă.

Pr. Ion Goron: Făcătorii de pace.

Cronică.

Partea oficială. — Concursuri pentru întregirea parohiilor: Someșul-Cald, Deag, Icelandul-mare și Cupșeni.

UN CORB ALB

Președintele administrației județului Alba, un distins fiu al bisericii noastre, ajuns în aceasta demnitate din încrederea marelui majorității a locuitorilor — și contra camarilei dela Blaj, — a dat două circulare — cari onorează pe cel ce le-a zămislit în suflul său curat — și cari nădăduim nu vor rămâne numai pe hârtie.

Domnul *Dr. Sever Pop*, înțelege să dea povește cuminiți conducătorilor satelor, — cari cu abatere dela praxa din trecut — au început a nesocoti biserica și pe slujitorii ei, închipuindu-și în capul lor de multe ori stricat — că ei sunt dumnezeii satelor.

Dar să lăsăm să vorbească circularele:

„Către

Primăriile comunelor rurale

La reședință

Am constatat personal cu regret că în multe comune birourile primăriilor și notariatelor, contrar dispozițiilor art. 9 din Legea Statului funcționarilor publici, sunt deschise în zile de Dumineci și sărbători legale și că d-nii notari și primari, primesc reclamații, ba chiar rezolvă acte în aceste zile.

Cum dispozițiile legii sunt categorice și cum pe de altă parte menținerea unei perfecte armonii între autorități și biserică impune, după cum am relatat și în ordinul nostru No. 6—1930 Preș. căutarea de soluțiuni pentru menținerea acestei armonii și evitarea situațiilor ce ar contribui la dis-

trugerea acesteia, — cu onoare vă rugăm ca pe viitor, să nu se mai lucreze în birouri în zilele de dumineci și sărbători legale.

Contra acelor cari nu vor executa acest ordin, ne ve-ți raporta“.

Iar în a doua:

„Pornind din faptul experiat chiar și personal că în unele comune ar exista raporturi încordate între organele administrative civile și între preot și învățător, și că pe alocurea chiar și poporul nutrește astfel de sentimente față de biserică și școală, și atitudini nerespectuoase față de preot și învățător, dl președinte ține să declare organelor în subordine, că nu va suferi astfel de atitudini și că le va pedepsi cu extremă rigoare, căci spune în continuare: „Biserica trebuie să rămână în veci lăcașul sfânt de închinare și recreare sufletească a credincioșilor și sanctuarul în fața căruia cetățeanul de orice confesiune trebuie să manifeste sentimentul de respect“. Și fiindcă refacerea și ameliorarea situației din județ e principala d-sale preocupare și are nevoie de absolută liniște și armonie în comune, nu se va îngădui nimănui să-și facă de cap și să provoace neînțelegeri ori chiar neliniște, cunoscut fiind, că nu se poate închipui nici un progres fără un profund sentiment moral religios al maselor populare. De aceea, având în vedere spiritul creat de după războiu și revoluție, dl președinte găsește, că administrației i-se im-

pune ca în lucrarea de refacere să purceadă cu toată energia, tactul cuvenit, largă generositate, dar mai ales acțiunea aceasta să fie desăvârșit corectă, justă și obiectivă, spre a putea desvolta, unde ar lipsi, sentimente de morală religioasă și conștiință națională a populației, și a respectului de lege și autorități.

În acest scop o colaborare strânsă, armonioasă, solidară cu bisericile și școala și toate celelalte autorități o considerăm de o necesitate imperioasă.

Avem convingerea sinceră, că cultul credinței religioase și al sentimentului național, încurajat și ajutat de o cinstită și dreaptă administrație, sunt forțele puternice de mulțumire, progres și consolidare în țară.

În consecință ordonăm următoarele:

Veți binevoi a proceda potrivit circumstanțelor locale și în fiecare comună a cerceta conștientios, care este situația. Acolo unde este vre-o neînțelegere sau fricțiune de orice natură, cu multă prudență și tact veți căuta să armonizați situația, creind o desăvârșită liniște și înțelegere. Mii și mii de mijloace stau la îndemână organelor administrative, depinde de tactul și dibăcia lor.

Este însă indispensabil, ca să premergea cu exemplu bun chiar administrația.

În acest scop este de dorit, ca domnii primari, notari împreună cu tot personalul din biurou și dimpreună cu întreg consiliul comunal, iar în comunele cari nu sunt sedii notariale toate consiliile comunale, să se prezinte în corpore la biserică în fiecare zi de Duminecă și sărbători. După slujbă, dimpreună cu domnii preoți și învățători, vor discuta cu populația chestiuni culturale obștești și se vor interesa de nevoile populației, căutând împreună mijloacele cele mai potrivite pentru ajutorare, pentruca astfel, căutând legătura sufletească cu poporul, să vadă oamenii interesul, ce îl poartă administrația, preotul, învățătorul, conducătorii și intelectualii comunelor.

Totodată binevoiți a lua toate măsurile necesare pentru a nu se ara, purta ceréale, fân, etc. în zile de Dumineci și sărbători, luminând poporul că locul său în aceste zile este în biserică și nu în restaurante (la orașe), cârciume (la sate), ori la muncă agricolă, precum și la alte câștiguri de averi.

Astfel procedând suntem siguri, că ad-

ministrația, preotul și învățătorul și toți conducătorii comunelor vor avea încrederea, iar mai târziu unde ar lipsi, dragostea poporului.

Bineînțeles aceasta se va putea face numai în comunele rurale, unde și domnii primari și notari au încrederea poporului, iar în deosebi domnii notari, cari nu și-ar putea lua aceasta sarcină, vor binevoi a purta consecințele, fiindcă credem, că D-lor nu pot constitui piedeca armonizării absolut necesare.

Veți îngriji ca tratamentul cu poporul să fie prevenient, just, obiectiv și ferit de jigniri sau persecuții și mai ales prompt.

Funcționarul fiind la dispoziția obștei, nu poate manifesta o ținută, ca în trecut: jignitoare, autocrată și arbitrară.

Domnii primari și notari vor dresa imediat proces verbal despre plângerile ce li-se prezintă, soluționând fără amânare, sau în lipsă de competență, înaintând procesul verbal locului în drept.

Pretindem, ca domnii primari, notari și consiliile comunale să mențină un raport de solidaritate și armonie cu preoții, învățătorii, toate celelalte autorități, intelectualii comunelor și populația“.

Câteva sfaturi și învățături pentru preoți.

(Urmare)

8. Cât privește slujbele religioase făcute în afară de biserică, după cererea și trebuințele enoriașilor, preoții sunt datori să le facă la timp, tot cu aceeași grijă și pietate. Să nu aștepte niciodată preotul să fie chemat de mai multe ori sau să întârzie de a-și servi enoriașii. Cu acest prilej va căuta să dea enoriașilor tot felul de sfaturi folositoare, conformându-se poruncii sfântului Apostol Pavel, care zice: „Propoveduește cuvântul, stai asupra cu vreme și fără vreme, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățatura“ (II. Tim. IV, 3). Acum va avea preotul cea mai potrivită ocazie de a da sfaturi enoriașilor în privința curățeniei, a păstrării sănătății, a bunei creșteri a copiilor, precum și orice alte sfaturi va găsi de cuviință.

9. În deosebi, cu acest prilej, preoții vor sfătui pe enoriași asupra *însămnătății*

și rolului important, pe care îl au *nașii la botez și la cununie*, ca martori înaintea lui Dumnezeu, cei dintâi garantând pentru prunc, că va primi o educație creștinească, fiind crescut în frica lui Dumnezeu și respect pentru biserică și orânduiele ei; iar cei din urmă că tinerii ce se căsătoresc vor trăi în bună înțelegere, vor duce un trai creștinesc și-și vor îndeplini în viață toate datoriile religioase și morale. De aceea enoriașii vor fi sfătuiți să aleagă cu grijă persoanele care le botează sau le cunună copiii, dintre persoanele cele mai evlavioase și care-și pot îndeplini cu toată grija rolul de sfătuitori și îndrumători în viață, iar nu ținând samă de alte considerații, cum ar fi darurile sau protecția pe care nașii ar putea-o da finilor lor de botez sau de cununie. Iar nașii trebuie să fie bine edificați asupra greutății sarcinei și marei răspunderi ce-și iau, atât în fața lui Dumnezeu, cât și a oamenilor.

10. Pentru *ajutorarea și mângăierea celor lipsiți*, este de nevoie ca preoții să adune fonduri din cari se vor putea alina multe suferinți, iar preotul va servi enoriașilor de pildă și'n ce privește *practicarea frumoasei virtuți a milosteniei*.

Afară de opera aceasta de ajutorarea celor lipsiți din parohia respectivă, preoții au îndatorirea să dea tot concursul, ori de câte ori li se cere, diferitelor societăți de binefacere, care au de scop alinarea suferințelor celor oropsiți de soartă.

11. *Starea sanitară a parohiei trebuie* de asemenea să intereseze mult pe fiecare păstor de suflete. Prin însăși natura misiunii lor, preoții sunt cei ce vizitează mai des pe enoriași și sunt puși în cunoștință de bolnavii din parohie. De aceea, cu prilejul vizitelor și rugăciunilor făcute pe la bolnavi, preoții vor da sfaturi enoriașilor să se încredă în medici și să părăsească păgânescul obicei al descântecelor, precum și unele leacuri băbești. Pe de altă parte, însuși preotul va înștiința pe medic de cazurile de boală din parohie și-l va ruga să meargă și să le dea ajutorul medical de care aceștia au nevoie. Când preotul bănuște că s'a ivit un caz de boală molipsitoare, este dator — fiind obligat chiar de lege — să anunțe numai decât pe medicul circumscripției respective, pentru ca să se

poată lua din timp măsuri de combaterea epidemiei și stăvilirea răului.

Chemat la căpătâiul bolnavilor, cari sunt aproape de a-și da obștescul sfârșit, preotul îi va sfătui să-și aranjeze din timp toate afacerile, pentru a se evita certurile și procesele costisitoare pentru moștenitori. Dacă își împart averea prin testament, îi va sfătui să lase și pentru săraci și rude.

12. În mintea fiecărui preot ar trebui să fie foarte bine întipărite cuvintele sfântului Apostol Pavel: „*Fă-te pildă credincioșilor cu cuvântul, cu petrecerea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția*“ (I. Tim. IV, 12), precum și toate celelalte sfaturi și îndemnuri frumoase care se cuprind în Epistolele pastorale, dintre care nu-i de prisos a reaminti aici textul în care se vorbește de calitățile pe care trebuie să le aibă un păstor al turmei lui Christos, și anume:

„Se cade preotului să fie fără de prihană, bărbat al unei femei, treaz, întreg la minte, cucernic, iubitor de străini, învățător; nebețiv, negrabnic a bate, neagonositor de dobândă urâtă; ci blând, nesfadnic, ne-iubitor de argint, casa sa binechivernisindu-și, feciori având ascultători cu toată cucernicia. Că de nu știe cineva a-și chivernisi casa sa, cum de Biserica lui Dumnezeu va purta grijă?“ (Declarația preotului la hirotonie).

Pe baza acestor învățături apostolice, îndemnăm pe toți clericii să-și dea toată silința ca cea mai deplină bunăînțelegere să domnească totdeauna între membrii familiilor lor, evitându-se orice neînțelegeri sau certuri, care pot fi motiv de sminteală pentru enoriași, căci Mântuitorul a zis: „Vai lumii de sminteală, dar mai vai de acel prin care vine sminteala“.

S'a zis cu drept cuvânt: Casa preotului, este cu pereții de sticlă. *De aceea în familiile preoțești trebuie să domnească bună-cuviința și evlavia*; atât preotul cât și soția sa trebuie să trăiască în cea mai deplină înțelegere între dânsii și cu toți cei dimprejur, dându-și toată silința ca și copiii lor să dobândească o creștere și o educație cât mai îngrijită.

13. *Raporturile dintre familia preotului și vecini*, precum și'n general cu toți poporenii, trebuie să fie cât se poate de bune. *Preotul va trebui să facă vizite cât mai*

dese enoriașilor — sămănând, cu prilejul acestor vizite, tot felul de sfaturi și învățături cu privire la bunaconducere a gospodăriei, curățeniei și ordinii în casă și în gospodărie, grija de buna creștere a copiilor și deprinderea lor de mici cu rugăciunea și vizitarea bisericii în Duminici și sărbători.

Tot cu prilejul acestor vizite, preotul se va sili să aplaneze diferitele neînțelegeri și certuri dintre enoriași, de care ar avea cunoștință, apărând astfel în fața păstoritorilor ca un sol al păcii și al bune înțelegeri între oameni.

Dela datoria de a vizita pe enoriași, o singură abatere este îngăduită și anume: atât preotul, cât și membrii familiei sale se vor feri de a se'nprieteni sau a face vizite familiilor sau persoanelor cu o moralitate dubioasă, întrucât raporturile mai strânse cu persoane sau familii cu viață desordonată, ar contribui la scăderea prestigiului preotului și ar da de grăit lumii, deprinsă să judece — și cu multă dreptate — după vechiul proverb: „spune-mi cu cine te'nsoțești, ca să-ți spun cine ești“. De aceea, față cu familiile cu faimă rea, preotul se va ține în rezervă, mărginindu-se la îndeplinirea îndatoririlor sale pastorale.

(Urmează)

O păcătoșenie, care nu se iartă.

Telegraful Român în numărul din urmă dela 30 August publică estrasul din datele oficiale comparative despre raportul numeric al bisericii ortodoxe cu biserica unită, — pe cari le-a prezentat fostul ministru V. Goldiș în ședința Senatului român, — ca același fost ministru — după un an să-și renege tot trecutul și să iscălească *Concordatul*, aceasta pacoste rușinoasă venită asupra bisericii noastre.

Improspătăm și noi datele ca să înfierăm pentru totdeauna pe cel ce și-a uitat de sine — și a trădat cele mai sfinte interese ale bisericii sale.

„Biserica ortodoxă română, cu 12 milioane de suflete are 18 episcopi; cea unită, cu 1.386,000, în care sunt cuprinși și ruștenii, are 4 episcopi; atunci noi, ortodocșii, ar trebui să avem cel puțin 38; frații no-

ștri uniți însă cer încă un episcop, pentru a avea 5 (acum îl au și pe al cincilea); romano-catolicii, cu 1.430,000 suflete, au cinci episcopi; în proporție noi ar trebui să avem 45 episcopi. Uniții au 28 canonici (în patru episcopii), romano-catolicii 32, la olaltă 60 canonici; consilieri eparchiali ortodocși, cu aceleași atribuții, sunt 22 și pot să fie cel mult 60, în proporție ar trebui să fie cel puțin 300 consilieri; în Ardeal uniții au 78 protopopi, ortodocșii din Ardeal, cel puțin de două ori atâția, au 87, iar vechiul regat întreg are 47 protoerei. Față de uniți, cu 78 de protopopi, noi ar trebui să avem pe țara întreagă 720, nu 134 câți avem acum. Romano-catolicii au 25, noi ar trebui atunci să avem 250...“

Cifrele sunt grăitoare.

Dacă, pe lângă toate greutatele financiare, se găsesc mijloace de întreținere pe seama cultelor minoritare, cu atât mai vârtos biserica ortodoxă, biserică dominantă, nu mai poate rămânea în tratamentul vitreg de până acum.

NOUA LEGE

Făcătorii de pace.

„Feriți făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezeu se vor chema“.

Mat. 5. 9.

Dumnezeu fiind conceput de mîntea omenească ca deplinătatea ori cărei desăvârșiri, cel mai frumos titlu, ce poate fi acordat aici pe pămînt unui om, este acela de *fiu al lui Dumnezeu*. Desigur, îl merită numai aceia, cari tind să se desăvârșească.

Dar cea dintâi condițiune a oricărui progres, însăși temelia culturii și a civilizațiunii este pacea. Tot ce a realizat omenimea, spre a-și asigura un trai omenesc, frumos și fericit, a fost realizat în timp de pace.

Acela, care s'a micșorat pe sine, numindu-se fiul omului spre a da posibilitate oamenilor de a fi vrednici de numirea de fii ai lui Dumnezeu — a fost, înainte de toate, un propovăduitor al păcii. Prorocii l'au vestit ca pe „Domnul păcii“, corul îngeresc a salutat nașterea lui ca începutul timpului, când va fi „pe pămînt pace, între oameni bună învoire“, salutul lui obicinuit erau cuvintele: „pace vouă“; apostolilor

le-a poruncit să „spună pace“ caselor în care vor intra și „pacea lui“ a lăsat-o moștenire aceloră, cari cred într'însul.

Dar vai, omenimea a ajuns totdeauna la pacea binefăcătoare numai rescumpărându-o cu jertfele grele ale războiului. Acest trist adevăr rămâne în picioare chiar și în ceea ce privește pacea lui Christos. Și ea trebuie rescumpărată cu jertfele unui războiu. De aceea a zis El: n'am venit să aduc pace pe pământ, ci războiu. Crâncen războiu: tată și fiu, frate și frate, neam și neam se vor ridica unul împotriva celuilalt; lupta va decurge până la exterminare; în fruntea unei oștiri va fi Christos, a celeilalte Satana — pământul nu poate să-i încape pe amândoi deodată. Războiul va fi crâncen, dar nimeni nu trebuie să se îndoiască de rezultatul final; ori cât de viclene și distrugătoare ar fi armele Satanei, ori cât de inofenzive și modeste armele de atac și de apărare ale lui Christos — el se va sfârși totuși prin învingerea Acestuia, căci El are pe partea lui Adevărul și acesta a fost și va fi în orice războiu purtat sub soare un factor deciziv. — Ce bine ar fi în lume, dacă purtătorii de sabie ar cunoaște acest lucru!

Nu e de prisos să accentuez, că acest războiu nu s'a terminat încă. Minciuna n'a fost încă învinsă, deși a primit, în decurs de 1900 de ani, multe lovituri puternice. În vederea acestui războiu ambele împărății — a lui Dumnezeu și a Satanei — au decretat serviciul militar obligatoriu; fiecare om e soldat de rând, ori slujbaş înalt în rândurile uneia dintre aceste oștiri. Alegerea e liberă; fiecare putem intra în șirurile ori căreia dintre aceste două armate; urmând șoaptele nobile ale sufletului nostru, ori îndemnurile pătimase ale trupului.

Minciuna împotriva căreia sunt chemați să lupte fiii lui Dumnezeu este faimoasa lozincă în valoare încă în cercurile conducătoare ale stăpânitorilor lumii acesteia și de care sunt conduși și azi serșitorii lor: „divide et impera“. Nu încapă nici o îndoială, că oamenii au ajuns în posesiunea acestui înțelept principiu prin experiență. Au văzut doi câini luptându-se asupra unui os de ros și pe al treilea, punând mișelește stăpânire pe osul cu pricina. Și-a lovit, sfătos, fruntea cu degetul și și-a zis:

„Unde se ceartă doi, al treilea câștigă“ și a mai adăos: „așa voi face“.

Cearta este izvorul oricărei bătălii și pentru fericirea oamenilor este deopotrivă de periculoasă, fie că să poartă cu vorba, ori cu pumnul, ori cu tunul. Ba poate că bătăliile individuale, purtate între indivizi singuratici s'gudue mai adânc construcțiunea societății, decât cele purtate între state după legile și regulile strategiei.

Fiii lui Dumnezeu trebuie să fie deci făcători de pace. Să caute a înlătura orice motiv de ceartă dintre oameni, să fie judecatori nepărtinitori în pricinile lor mici și mari, jertfind, la nevoie, totul pentru menținerea bunei înțelegeri între oameni. Aceasta nu e tocmai ușor. Trebuie să le ceri oamenilor învrăjbiți să facă tocmai ceea ce omul nu prea e dispus să facă: să renunțe la orice egoism.

Căci iubirea de sine rău înțeleasă este obârșia oricărei războiri. Iubirea de sine te face să râvnești bogăție, să disprețuești pe fratele tău mai umilit și mai sărac, să cauți al stăpâni cu vicleșug, spre al exploata. — Războiul este ciocnirea alor două egoisme.

Împotriva egoismului trebuie să se lupte deci făcătorii de pace. Să-l învingă întâi în propriul lor suflet și apoi să caute al stârpi din sufletele altora.

E. atât de greu lucrul acesta, că ceice să angajează la săvârșirea lui trebuie să dispună de calități vrednice de atributul „fiii lui Dumnezeu“, pe care Isus Christos îl acoardă făcătorilor de pace. Calități, pe cari Isus le-a manifestat așa de frumos în viața lui pământească: *blând, smerit, răbdător, supus și milostiv*. A trece prin lumea aceasta cu astfel de calități înseamnă să te faci părtaș vieții Lui pline de chinuri și de umilinți. Să rabzi fără scrâșnirea dinților neînduratele lovituri ce le primești din toate părțile. Să îndeplinești cu sfințenie porunca Mântuitorului, iertând de 70 ori câte 7 celor ce răspund cu rău la binefacerile tale. Să ia-i pe umeri crucea suferinței și să urci cu ea dealul Golgotei.

Oricât de greu ar fi acest urcuș, merită să-l facem, deoarece dincolo de el se găsește *împărăția păcii*. Nu a păcii garantate prin contracte internaționale și prin armate formidabile, ci a păcii lui Christos. „Pacea mea las vouă; nu ceea ce lumea dă, dau

eu vouă". — Dacă lumea are lipsă de pacea armelor spre a putea progresa în cultură, în civilizație și în bunăstare materială, — comoara făgăduită nouă de Mântuitorul, fericirea, se poate realiza numai în deplină pace sufletească. Dar pacea și liniștea o găsește sufletul omenesc abia atunci, când se odihnește în Domnul — așa ne asigură părintele bisericesc. Ea este — prin urmare — rezervată pe seama celor credincioși.

Și celor ce pot crede, toate sunt cu putință. Ei vor putea realiza, rând pe rând, pacea sufletească, pacea între oameni și popoare, mult râvnita dezarmare a cetăților întărite, a vaselor de războiu și a celui mai formidabil focar de dușmănie: a sufletului pătimăș.

Invățându-ne să ne rugăm, Isus Christos ne-a pus să ne rostim propria noastră osândă, ori propria noastră mântuire, rugându-ne către Tatăl nostru cel ceresc astfel: „și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștrii“. Ceeace a adus toate relele în lumea aceasta, a fost mintea vicleană și sufletul împietrit a aceluia slugă din Evangelic, căruia Stăpânul i-a iertat datoria de 10.000 de talanți, iar el, la rândul lui, a târât în închisoare pe fratele său pentru 50 de dinari. Oamenii beneficiază de nenumăratele binefaceri ale Tatălui ceresc cu inimă senină, simțindu-se a fi în dreptul lor. Și au dreptate. Ori când, fiii moștenesc pe Părintele lor. Dar ce folos de aceasta moștenire, dacă moștenitorii o cheltuesc în interminabile certe asupra felului, cum să fie împărțită?

Împărăția lui Dumnezeu, împărăția păcii este dreptul și moștenirea oamenilor. Acest drept implică o singură datorie: de a fi, față de deaproapele, milostivi și iertători, întocmai după cum Tatăl nostru cel ceresc milostiv este.

Numai astfel vom fi vrednici de numirea: „fiii lui Dumnezeu“.

Pr. Ion Goron.

Adunarea generală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român „Astra“, fixată pentru zilele de 7 și 8 Sept. a. c., în orașul Caransebeș, din motive neprevăzute a trebuit să fie amânată pentru o altă dată care se va comunica la timp.

CRONICĂ

Sfințiri de biserici. În zilele de 7, 8 și 9 Septembrie se vor sfinți prin P. S. S. Dr. Ioan Stroia, episcopul armatei, bisericile din Ibănești-pădure, Dumbrava și Deda-Bistra, toate din protopopiatul Reghinului, — iar Duminecă în 21 Sept. se va sfinți biserica din Agriș, protopopiatul Turzii. Din centru P. Sf. Sa va fi însoțit de P. C. Protoierei Dr. Vasile Sava, cons. eparhial, Dumitru Antal, revizor eparhial și C. diacon Vasile Bogdan.

Lovituri cu tâlc. Gimnaziul de băeți din *Târgul-Lăpușului*, gimnaziul de băeți din *Baia-de-Arieș*, școala normală din *Abrud*, — și școala comercială inferioară din *Câmpeni*, prin o trăsătură de peană au fost desființate. Bravo-bravissimo! Și să nu se mai zică, că guvernul de azi nu face confesionalism — papistaș. Dați înainte oamenilor — dați la mir, până ce sunteți ciocan, că încurând va veni ziua când veți fi nicovală — și veți ținea și voi — cum ținem noi. Loviturile se fac, vorba vine, pentru economii, — când economiile s'ar putea face — nu prin desființarea de școli — ci prin ținerea la vatră a celor ce cutrieră Europa pe spesele statului (unii în vagoane de lux Londra—Carlsbad direct fără să se dea jos) — risipă nemaipomenită ce se face cu averea statului.

Danie. Am primit dela biserica din Mă-năstireni un rând de odăjdii bisericești și o cădelniță pentru una din bisericile noastre nou înființate și sărace.

Congresul misionarilor eparhiali se va ținea în zilele de 27—30 Septembrie c., la Cernăuți. Programul de lucrări e următorul: Sâmbătă 27 Sept.: primirea oaspeților și găzduirea lor în internatul teologic, iar seara sf. priveghere în capela semina-rială. — Duminecă 28 Sept.: Liturgia arhierescă în catedrală, cu un cuvânt de binecuvântare rostit de I. P. Sf. Mitropolit Nectarie, și la orele 12 prima ședință pentru formarea biroului, salutul autorităților locale și expedierea telegramelor de rigoare. După aceasta va urma vizitarea reședinței mitropolitane, masă comună, iar la

ora 4 d. a., vecernia și catehizația de Duminică, în aula liceului real. La ora 6 jum., secția culturală Cernăuți și diferite comisiuni alese de congresul din Chișinău din anul trecut, discutându-se proiectul de statut pentru congresele misionarilor, întocmit de pâr. insp. O. Tarangul. — Luni 29 Sept. dim.: sf. liturghie și predica pâr. O. Sorocean și a III. ședință, în care se va discuta organizarea carității creștine în organismul bisericii ortodoxe. Se va vizita apoi facultatea teologică și școala de cântăreți, școala de pictură, internatele „Mitropolitul Vladimir” și „Mitropolitul Nectarie” precum și fabrica de lumânări. La ora 5 d. a., în ședința a IV. se va refera și discuta asupra „valorii misionare a sf. mărturisiri”, după care va urma o ședință intimă cu discuții contradictorii între preoții misionari, asupra subiectului practic: „Sf. tradiție ca izvor al credinței”. — Marți 30 Sept.: se va vizita mănăstirea Putna, parastas la mormântul lui Ștefan-cel-Mare, și conferința P. C. S. arhim. Volcinski, despre odoarele mănăstirei. Se va ține și un curs biblic cu ostașii Domnului din județul Rădăuți, pentru a se demonstra însemnătatea misionarismului laic în biserica noastră, iar după masa comună va fi plecarea la Suceava și pelerinajul la moaștele sf. m. m. Ioan cel Nou.

Preschimbarea bancnotelor de 5 și 20 Lei s'a prelungit până la data de 15 Septembrie inclusiv.

Soc. „Cultul eroilor” a intervenit să se dea școalelor primare numele eroilor învățători morți în război. Astfel școalele la cari au profesat învățătorii morți în război vor purta numele acelor învățători.

Mulțumită publică. La concertul dat de corul Academiei teologice din Cluj în Uioara, la 29 Iunie a. c., cu ocazia sfințirii bisericii, — au suprasolvit: Uzinele Solvay 1200 Lei; prot. Al. Baba 500 Lei; Moise Savu, consil. de curtea de apel și Marian Ilarian câte 200 Lei; Gal Bela, farm. 160; Dr. I. Rișca, adv. și deputat și N. Negru, notar câte 140; Pr. Emil Vătășan 120; Petre Ormoș, dir. salinei, Ilie Popa, Alexă Micloș, Ilarian Ariașan, I. Solomon, V. Bratu și F. Solomon câte 100; Dr. N. Milea și Dr. B. Stoica câte 60; Ioachim Călin, Iuliu Mureșan și N. N. câte 50; Bazil Cichi, Const.

Lalu și Eugen Both câte 40 Lei. — Consiliul parohial, în numele bisericii, tuturor celor de mai sus le aduce pe această cale sincere mulțumite.

S. Savu paroh.

La **LIBRĂRIA EPARHIALĂ** din Cluj se află de vânzare **ORNATE BISERICESTI** (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albastre, confecționate ineseptionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM. DIN CLUJ

Nr. 6188—1930. (33) 1—1

AVIZ. Consiliul eparhial ortodox român din Cluj are lipsă de **o mașină nouă de scris.**

Cei ce doresc a livra această mașină, sunt invitați să-i facă oferte în scris până la ziua de *15 Septembrie 1930.*

Condițiunile de plată se pot cunoaște în cancelaria eparhială.

Cluj, la 30 August 1930.

Consiliul eparhial.

Nr. 857/1930 prot. (32) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a *Someșul-Cald*, protopopiatul Cluj, numărul sufletelor 737, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială bună (școala).
3. 12 jug. sesiune parohială, cu drept de pădure și pășunat și cca 40 m. lemne.
4. Una zi de lucru și bucate.
5. Stola corâspunzător majorată în ședința consiliului parohial din 24 Iunie a. c.

Candidații își vor prezenta actele legale în termen subsemnatului oficiu, având și aprobarea Prea Sf. Sale. Sunt de asemeni obligați să se prezinte în parohie, cu avizul prealabil al protopopului.

Dat din ședința Consiliului parohial de acord cu oficiul protopopes.

Cluj, la 1 Iulie 1930.

Nicolae Vasii, protopop.

Nr. 481—1930. prot. (30) 2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. I. *Deag*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială, supraedificii economice și grădină.
3. Sesiune parohială 32 jug. pământ cultivabil, 4 jug. pădure și 4 jug. pășune.
4. Una zi de lucru dela fiecare familie.
5. Stola îndatinată.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererea cu documentele regulamentare oficiului nostru în termenul deschis, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

În caz, că nu se vor prezenta concurenți cu cvalificație de cl. I., consiliul parohial poate admite și concurenți pentru parohii de cl. II.

Toți concurenții vor prezenta act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care nu vor putea fi luați în candidare.

Luduș, la 20 August 1930.

In înțelegere cu consiliul parohial.

Romul Popa, protopop.

Nr. 480—1930 prot. (29) 2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. I. *Icelandul-Mare*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 60 (șase zeci) zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială, supraedificii economice și grădină.
3. Sesiune parohială 32 jug. pământ cultivabil.
4. Stola îndatinată.

Se observă că viitorul paroh va putea intra în folosința sesiunii parohiale numai cu 1/I. 1931, având uzufructul pe anul în curs fostul paroh.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererea cu documentele regulamentare oficiului nostru în termenul deschis, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor prezenta act de învoire dela P. S. S. nostru Episcop, fără care nu vor putea fi luați în candidare.

Luduș, la 20 August 1930.

In înțelegere cu consiliul parohial.

Romul Popa, protopop.

Nr. 374—1930. of. prot. (28) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei *Cupșeni*, protopopiatul Lăpușului, numărul sufletelor 980, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Venitele împreunate cu acest post sunt următoarele:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială care se va repara ca să fie deplin corespunzătoare.
3. O merțe (30 litri) porumb nesfărmat dela fiecare familie.
4. Stolele obicinuite.

Candidații își vor înainta cererea cu actele necesare în terminul indicat la acest oficiu, având și aprobarea Prea Sf. Sale Episcopului nostru.

Candidații sunt obligați a se prezenta în parohie cu avizul prealabil al protopopului.

Din ședința Consiliului parohial în conțelegere cu oficiul protopopesec.

Târgu-Lăgușului, la 4 August 1930.

Nicolae German, adm. prot.

AVIZ! Cu onoare aduc la cunoștința on. preoțimi și organe parohiale, că începând cu 1 Ianuarie c., în prăvălia mea din Cluj, Str. Iuliu Maniu nr. 7, se vor afla **de vânzare în rate și ICOANE SFINTE**, frumos încadrate. Icoanele încadrate vor fi expuse în permanență, fiecare având indicat și prețul. Cu stimă **MIHAIL SOMLYAI**

(1) 9—12

aurar.